

**ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА**

на „МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ” АД

към 31.12.2016 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на „МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ“ АД

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ“ АД („Дружеството“), съдържащ счетоводния баланс към 31 декември 2016 г. и отчета за приходите и разходите, отчета за собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, съдържащо обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2016 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г./утвърдени от нейния Управителен съвет на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и Закона за публичното предлагане на ценни книжа(ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл.100 (н), ал.7 от Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Както е оповестено в раздел „Информация по ЗППЦК“ от Доклада за дейността, декларация за корпоративно управление не е представена.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в България и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да

окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Дата: 17.03.2017 г.

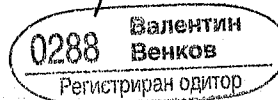
„ОДИТОРИ ВГ“ ООД

гр. Търговище, България

ул. „Бенковски“ №1, вх. Б, офис 3

Регистриран одитор: .....

/дес Валентин Иванов Венков/

I. УВОД

Управлението на „МБАЛ-Търговище“ АД е ориентирано към непрекъснато подобряване на качеството и повишаване на ефективността на здравните услуги, с цел удовлетворяване на нарастващите изисквания на пациентите и оцеляване в условията на засилваща се конкурентна среда..

„МБАЛ-Търговище“ АД е конкурентноспособна на пазара с подържане на голям обем здравни услуги, наличие на достатъчен клиничен опит, наличие на необходимите капитали, медицинска апаратура и други.

ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ в дейността на Съвета на Директорите през 2016г. са непрекъснато подобряване на качеството на предлаганите медицински услуги, висок професионализъм в оказването на медицинска помощ, привличане и обслужване на пациенти както от област Търговище така и от други области.

II. ИСТОРИЯ, СЪЗДАВАНЕ И ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА ДРУЖЕСТВОТО

„МБАЛ-Търговище“ АД е правоприменник на Районна болница Търговище. „МБАЛ-Търговище“ АД гр.Търговище е образувано със заповед на Министъра на здравеопазването на основание чл.101, ал.1 и 5 и във връзка с чл.104 и чл.38 от Закона за лечебните заведения. Съдържанието на устава отговаря на изискванията на чл.172 ал.1 от ТЗ.

„МБАЛ-Търговище“ АД е регистрирано от ТОС с Решение на № 827/25.08.2000г. Капиталът на Дружеството е 3 400 540 / три милиона и четиристотин хиляди и 540 / лева, разпределен в 330 800 (триста и тридесет хиляди и осемстотин) поименни акции по 10 (десет) лева всяка една. Капиталът е внесен изцяло и към 31.12.2016 г. е разпределен както следва :

- За Държавата, представлявана от Министъра на здравеопазването -69,56% от капитала ,представляващи 236 517 броя поименни акции , всяка от които с номинална стойност 10 /десет/ лева.
- 2.За Община Антоново-1,7 на сто от капитала или 5781 броя поименни акции,всяка от които с номинална стойност 10 лв.
- 3.За община Омуртаг - 5,69 на сто от капитала или 19 365 броя поименни акции,всяка от които с номинална стойност 10 лв.
- 4.За община Опака – 1,76 на сто от капитала или 5 997 броя поименни акции, всяка от които с номинална стойност 10лева.
- 5.За община Попово - 8,28 на сто от капитала или 28 149 броя поименни акции, всяка от които с номинална стойност 10 лева
- 6.За община Търговище – 13,01 на сто от капитала или 44 245 броя поименни акции , всяка от които с номинална стойност 10 лева.

Лечебното заведение поема активите и пасивите на Обединена районна болница гр.Търговище по баланса към 31.12.1999 г. Дружеството не е прекратено със срок или друго прекратително условие.

Органи на управление на дружеството са : Общо събрание и Съвет на Директорите

Съгласно решение по т.1 от дневния ред на извънредно Общо събрание на акционерите и вписване в Търговския регистър на 26.06.2015 г.

Съветът на Директорите е в следния състав:

1. Д-р Иван Христов Славчев	- Председател
2. Д-р Явор Димитров Александров	- Член
3. Д-р Иван Василев Светулков	- Изп. Директор

Съставител на финансовия отчет е Катинка Ангелова.

III. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

НАШИТЕ ЦЕННОСТИ ПРЕЗ 2016 г.

- Качество – непрекъснато мониториране на процесите в лечебното заведение, набелязване на проблемни области ,адекватно решение на проблемите. Усъвършенстване на съществуващите алгоритми и клиничните ръководства за добра медицинска практика ,подобряване на качеството на медицинските услуги и повишаване на степента на удовлетвореност на пациентите , съобразени с развитието на медицинската наука и появата на иновативни фармацевтични продукти .
- Уважение и насоченост към пациентите – създаване на оптимална среда за физическото, социалното и психологическо благополучие на пациентите.
- Фокус върху пациента / потребителя – нуждите на потребителите трябва да бъдат поставени на първо място и задоволени .
- Акцентът в съвременното Осигуряване на качеството (ОК) е върху значението на пациентите - комплексното качество на предоставените услуги и изисквания на вижданията и нуждите на тези, които използват и имат нужда от здравната система
- Превенция на грешките, а не тяхната корекция – осъществява се чрез непрекъснато обучение на персонала не само в сферата на професионалната му подготовка, но и по проблемите на качеството.
- Ефективност – постигане на максимални резултати в условията лимитирани финансови ресурси.
- Отлично представяне – Във всеки един момент достъпа на населението до предлаганите здравни грижи да бъде по-улеснен – осигуряване на 24- часово обслужване. Стремим се към активно взаимодействие със специалистите в извънболничната помощ и общопрактикуващите лекари за да се осигури непрекъснатост на грижите за нашите пациенти.
- Сигурност на пациентите – придържаме се стриктно към медицинските стандарти и собствените клинични протоколи и технически фишове за добри сестрински грижи, разработени на база изисквания, на НЗОК и МЗ.

РЪКОВОДНИ ПРИНЦИПИ ПРЕЗ 2016 г.

Участие на цялата организация – целта на Съвета на Директорите е да привлече всички служители и да им даде правото и силата да повишат качеството на услугите, които предлагат. Отделите да работят заедно в един екип.

Ангажимент от основата на йерархията – гордостта и професионализма на служителите са основните мотивационни фактори в тяхната работа. Следователно една организация може да има успех само когато хората от основата на йерархичната пирамида си сътрудничат.

Прилагане на процеси и цикличен подход – при разрешаване на възникналите проблеми системно и непрекъснато определяне и управление на процесите в лечебното заведение.

Създаване на подходяща инфраструктура – за оценка на ефикасността на процесите на предлаганите здравни услуги.

Подобряване на съществуващите в МБАЛ-Търговище АД функционални връзки между отделенията. Стремеж в бъдеще да се оптимизират информационните потоци за здравословното състояние на дехоспитализираните пациенти.

През 2016 г. Съветът на директорите е провел 7 (седем) заседания, на които са разглеждани всички въпроси, касаещи дейността на Дружеството: обема и качеството на медицинските дейности и резултатите от дейността на стационара и параклиниката, състоянието на сградния фонд и възможностите за реконструкция и модернизация, състоянието на медицинската и немедицинската апаратура и оборудване и необходимостта от обновяването и разширяването им, финансовото състояние на дружеството и финансовите резултати от дейността му, откриване и провеждане на процедури по ЗОП и НВМОП.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ИНИЦИАТИВИ

1. Основна цел на Съвета на Директорите е: „МБАЛ - Търговище” АД да осигурява качествена болнична помощ, съответна на общоприетите стандарти, включваща диагностична, лечебна и рехабилитационна дейности.

2. Идентифициране на основните процеси за подобрене. Подобрения, свързани със системата приемане-изписване-превеждане на пациенти, подобрения в клиничната дейност, подобрения в управленските дейности (управление на риска и оценка на изпълнението). При извършване на подобренията се отчете, че всички процеси са взаимно свързани и не следва да бъдат подобрявани изолирано един от друг.

3. Обновяване на съществуващата медицинска апаратура и закупуване на нова е приоритет, тясно свързан с инвестиционната програма на Съвета на Директорите и важен за осъществяване на медицинската дейност.

4. Първоначално идентифициране на проблемните области, които да бъдат подобри чрез по-ефективна организация и финансово и кадрово обезпечаване:

5. Редовно провеждане на анкетни проучвания, за степента на удовлетвореност на пациентите от качеството на предоставените медицински услуги. Проучванията на пациентите са полезен инструмент за оценка на определени аспекти на качеството на работа на лечебното заведение.

6. Анализ на нуждите на персонала на “МБАЛ – Търговище” АД от професионално усъвършенстване. Изпълнение на образователен план за висшия и средния медицински персонал и не медицинския персонал от Административно- стопанския отдел по отношение на медицинската квалитология.

Медицинският съвет беше свикван редовно на заседания, на които се разглеждаха текущи въпроси, касаещи качеството на мед. дейност, нарушенията при изпълнението на НРД, нуждите от мед. апаратура и оборудване и др.

По решение на Съвета на директорите, през 2016 г. се проведеха редица процедури по ЗОП и НВМОП, въз основа на които се сключиха договори, свързани с обичайната дейност на дружеството: за доставка на медикаменти, медицински консумативи, лабораторни реактиви, рентгенови филми, дезинфектанти, доставка на храна в готов за консумация вид, за доставка на медицинска апаратура и др.

„МБАЛ-Търговище” АД има сключен договор с НЗОК за оказване на болнична медицинска помощ на ЗЗОЛ по 171 клинични пътеки, по 17 амбулаторни процедури и 3 клинични процедури.

И през 2016 г. болницата функционира с 405 легла, разкрити в 15 стационарни отделения.

Оперативната дейност и оперативната активност показват една леко намаляваща тенденция, спрямо предходните години :

2016 г - 5573 бр.

2015 г. - 5 400 бр.

2014 г. - 5 935 бр.

2013 г. - 5 700 бр.

2012 г. - 5 733 бр..

Показатели	2016	2015	Увеличение (бр.)	Увеличение (%)
Преминали болни	18424	19664	-1240	-6,3
Оперативни интервенции	5573	5400	173	3,2

Отчита се увеличение на процента на оперативната активност през 2016 г в сравнение с предходната отчетна година.

Броят на преминалите болни през болничното заведение е с 1240 пациенти в по-малко спрямо предходната 2015 година.

Сравнително niskият естествен прираст и високата интензивност на изселване сред населението от областта продължават да влошават демографския облик на област Търговище.

От таблицата се вижда промяната на основните медико-статистически показатели.

	Преминали Болни	Оборот	Среден престой	използваемост в %
2016 г.	18026	45.49	5.78	71.89
2015 г.	19664	48.55	5.73	76.20
2014 г.	20389	50.44	5.78	79.88
2013 г.	20389	53.45	5.83	83.33
2012 г.	21435	51.90	5.86	83.00

IV. ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И АНАЛИЗ

Дългогодишното възприемане на Болниците като медицински институции с високохуманни мисия и цели е възпрепятствало разглеждането им от чисто икономическа гледна точка като „предприятия“ за производство на болнични услуги. Високата концентрация на публични ресурси в една съвременна болница като „МБАЛ-Търговище“ АД – публична собственост – императивно изисква точна оценка доколко тя изпълнява тази мисия и цели с предоставените ѝ ресурси. При тази оценка трябва да се използват всички подходи на съвременния икономически анализ, пречупени през особеностите на медицинските, в т.ч. болничните услуги.

1. АНАЛИЗ НА СОБСТВЕНОСТТА И КАПИТАЛОВАТА СТРУКТУРА

По своята същност капиталът представлява паричен израз на собствеността на вложените в предприятието активи.

№	Показатели	2016 (х.лв.)	2015 (х.лв.)	Разлика	
				(х.лв.)	(%)
1	Основен капитал	3401	3401	0	0
2	Резерви	2821	2821	0	0
3	Натрупана печалба /загуба/.	-1684	-1063	-621	-58.41
4	Собствен капитал (1+2+3)	4538	5159	-621	-12.03
5	Дълготрайни активи	6793	6882	-89	-1.29
6	Дългосрочни пасиви	283	216	67	31.02
7	Собствен основен капитал(5 -6)	6510	6666	-156	-2.34
8	Краткотрайни активи	2778	2195	582	26.51
9	Краткосрочни задължения	3619	3578	1048	28.31
10	Нетен оборотен капитал(8-9)	-841	-1383	-465	-30.85
11	Пасиви (дългосрочни и краткосрочни)	5033	3918	1115	28.46
12	Общ капиталов ресурс	9571	9077	494	5.44
13	Дълготрайни материални активи	6793	6882	-89	-1.31
14	Дял на собствения капитал в общия капитал ресурс (финансова автономност)(4/12)	47.41%	55.09%	-7.68%	-13.94

15	Покриване на пасивите със собствен капитал(4/11) =65-70%	90.16%	131.67%	-41.51%	-31.52
16	Капиталова структура (11/4) = 30-35%	110.9%	75.94%	34.96%	46.03
17	Кф. на покриване на дълготрайните материални активи със собствен капитал(4/13)	0.67	0.75	-0.08	-

Общият капиталов ресурс включва собствения капитал и задълженията на дружеството. Той представя източниците на ресурси, с които са финансирани активите, притежавани от дружеството.

През отчетния период общият капиталов ресурс на „МБАЛ-Търговище АД“ възлиза на 9571 хил.лв. От тях 4538 хил.лв. или 47.41% е собствен капитал и 5033 хил.лв.или 52.59% пасиви (привлечен капитал).

Собственият капитал изразява общото капиталово участие, което акционерите имат в дружеството, т.е. нетната стойност на дружеството, представляваща разлика между неговите активи и задължения.

Финансовият резултат на всяко предприятие може да бъде положителна или отрицателна величина. Финансовият резултат съдържа печалбата(загуба), акумулирана през отчетния период и тази от предходни години.

Загубата през последните две години се дължи на увеличаването на минималната работна заплата, повишаване цените на ел.енергия, природен газ и други разходи касаещи стопанската дейност.

Пасивите представляват привлечен капитал, който се използва за дейността, но не принадлежи на собствениците. Те се оползотворяват временно за по къс или по-дълъг период от време и тъй като представляват задължения, се третираат като пасиви. Чуждите източници на ресурси могат да се реструктурират в зависимост от тяхната изискуемост. Към изискуемите се отнасят дългосрочните и краткосрочните пасиви, а към неизискуемите – правителствените и други дарения във вид на финансиране. Характерно за изискуемите пасиви, които са и преобладаващи, е че задълженията трябва да се плащат в срок на падежа.

Пасивите(привлечени средства) на МБАЛ-Търговище АД възлизат на 5033 хил.лв. и са с 1115 хил.лв. повече от предходната година.

Като структура пасивите на „МБАЛ-Търговище“ АД към 31.12.2016г. имат следната структура :

	хил.лв.	%
Не текущи пасиви	283	5.62 %
Текущи пасиви	4750	94.38 %

В раздел не текущите пасиви са включени финансираня за придобиване на дълготрайни активи.

В раздел текущите пасиви са включени :

- краткосрочни задължения	3958	78.64 %
- финансираня за текуща дейност.	1032	20.50 %
- текуща част от нетекущите задължения	43	0.86 %

Краткосрочните задължения (х.лв.)

№	Показатели	2016 (стойност)	2015 (стойност)	Разлика (стойност)	Разл. (%)
1	Свързани предприятия	0	0	0	0.00
2	Финансови предприятия	0	0	0	0.00
3	Търговски заеми	0	0	0	0.00
4	Доставчици и клиенти	2595	2751	-156	-5.67
5	Данъчни задължения	39	33	6	18.18
6	Персонал	650	474	176	37.13
7	Осигурителни Предприятия	238	191	47	24.61
8	Други краткосрочни задължения	97	129	-32	75,19
	Всичко	3619	3578	41	1,14

Финансиранията са се увеличили през 2016г. в сравнение с 2015 г. с 1074 хил.лв. /в т.ч.получена целева субсидия за дълготрайни активи в края на годината в размер 1000 х.лв./

В ДВ бр.20 от 28.02.2013 г в Закон за изменение и допълнение на ТЗ е създаден нов чл.303 а, ал.1.” Страните по търговска сделка могат да договорят срок за изпълнение на парично задължение не повече от 60 дни .....”

Преди изменението в ТЗ към 31.12.2012 г. „МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ” АД няма просрочени задължения

Просрочените задължения в следващите години са:

	<u>2014 г.</u>	<u>2015 г.</u>	<u>2016г</u>
Просрочени задължения към доставчици:			
- Доставчици на медикаменти	1051	805	726
- Доставчици на мед.консумативи	237	477	555
- Други доставчици	143	223	229
Общо просрочия :	1431	1505	1510

Просрочените задължения през 2016 г към доставчици на медикаменти са намалели с 79 х.л., към доставчици на мед.консумативи са се увеличили с 78 х.лв, както и към др.доставчици с 6 х.лв.

2. АНАЛИЗ НА ИМУЩЕСТВЕНАТА СТРУКТУРА

Имуществената структура отразява отделните форми на групиране на капитала , които се намират на разположение на предприятието.

Основен източник на информация за анализ на имуществената структура е активът на счетоводния баланс .

Видове активи	2016 г.		2015 г.		Разлика	
	Стойност	%	Стойност	%	Ст-ст	%
Общо Активи	9571	100.0	9077	100.0	494	5.44
А.Нетекущи активи	6793	70.73	6882	75.82	-89	-1.29
I. Материални	6585	69.40	6754	74.40	-169	-2.50

IV. Нематериални	0	0.00	2	0.02	-2	-100
VI. Дългоср. финансови	2	0.02	2	0.02	0	0.00
IX. Активи по отсрочени данъци	205	1.31	124	1.38	81	65.32
Б. Текущи активи	2778	29.27	2195	24.18	583	26.56
I. Материални запаси	207	2.18	224	2.46	-17	-7.59
II. Краткосрочни вземания	1446	15.23	1179	12.99	267	22.64
IV. Парични средства	1125	11.86	792	8.73	333	42.04

В съответствие с поставените цели и повишаване качеството на медицинските услуги в МБАЛ-Търговище АД, през 2016 г. се извърши обновяване на медицинската апаратура и оборудване. В т.ч. :

- Автоклавируема моторна система - 38 х.лв.
  - Скринингов апарат и принтер - 7 х.лв.
  - Захранващ модул за скопично-граф. апарат - 6 х.лв.
  - СВК за трансформ. и ренген. гръба - 5 х.лв.
  - Конзола генератор скоп-граф. апарат - 14 х.лв.
  - Дихателен апарат Евита 2 Дура - 15 х.лв.
- Общо: **85 х.лв.**

Във раздел А.І. Материални нетекущи активи от актива на Баланса, спрямо предходната 2015 г. изглежда по следния начин:

ГРУПА ДМА	2016 г.		2015 г.	
	х.лв.	Отн. дял %	х.лв.	Отн. дял %
1. Земи	846	12.85	846	12.53
2. Сгради и конструкции	4006	60.82	4101	60.75
3. Апаратура и оборудване	1253	19.33	1266	18.70
4. Съоръжения	315	4.78	333	4.96
5. Транспортни средства	43	0.64	58	0.84
6. Други ДМА	122	1.58	150	2.22
ОБЩО група ДМА	6585	100,00	6754	100,00

3. АНАЛИЗ НА ЛИКВИДНОСТТА И ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА

№	Показатели	Мярка х.лв.			
		2016 (стойност)	2015 (стойност)	Разлика (стойност)	Разл. (%)
1	Материални запаси	207	224	-17	-7.59%
2	Краткосрочни вземания	1446	1179	267	22.64%
3	Парични средства	1125	792	333	42.04%
4	Налични краткотрайни активи (1+2+3)	2778	2195	583	26.56%
5	Краткосрочни задължения	3619	3578	41	1,14%
6	Платими суми за периода за погасяване на дългосрочни	0	0	0	0.0 %

	задължения				
7	Текущи задължения (5+6)	3619	3578	41	1,14%
8	Краткотрайни активи	2778	2195	583	26.56%
9	Общ размер на активите	9571	9077	494	5.44%
10	Парични средства в % (3/8)	40.50%	36.08%	4.42	12.25%
11	Парични средства в % (3/9)	11.75%	8.73%	3.02	34.59%

Финансовото състояние на „МБАЛ-Търговище“ АД може да се оценява от гледна точка на краткосрочната и дългосрочната перспектива.

В краткосрочната перспектива като критерий за оценка на финансовото състояние на „МБАЛ-Търговище“ АД се използва ликвидността и текущата платежоспособност.

Най-общо определено, чрез тях се характеризира способността бързо да се получават парични средства в случай на възникване на непредвидени обстоятелства или умението да се използват благоприятните случаи за получаване на пари, т.е. т.нар. финансова гъвкавост.

В дългосрочна перспектива се анализира финансовата устойчивост на Лечебното заведение, т.е. неговата дългосрочна платежоспособност.

Под ликвидност на определен актив се разбира относителната способност той да се трансформира в парични средства, а степента на ликвидност определя продължителността на периода от време, през който трансформацията може да бъде осъществена. Колкото по-кратък е този период толкова по-висока е ликвидността.

Ликвидността показва способността на ЛЗ да извърши своите текущи плащания към кредиторите. По този начин се оценява възможността за бързо погасяване на наличните краткосрочни задължения. При анализа на ликвидността се акцентира на проблемите на разплащанията за кратък период от време.-часове, дни, седмици, месеци.

Ликвидността е предпоставка за платежоспособността на „МБАЛ-Търговище“ АД. Показателите за ликвидност изразяват способността на Лечебното заведение да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. Показателите за ликвидност се определят с коефициенти, при изчисляването на които се съпоставят активи и задължения.

Базовата величина, ползвана за намиране на определените коефициенти, е краткосрочни задължения .

Ликвидност на краткосрочните задължения

13	Обща ликвидност (1+2+3)/5 ≥ 1.5	0.77	0.61	0.16	26.23%
14	Бърза ликвидност (2+3)/5	0.46	0.39	0.07	17.95%
15	Незабавна ликвидност (3)/5 ≥ 0.2	0.31	0.22	0.09	40.91%
16	Абсолютна ликвидност 3/5	0.31	0.22	0.09	40.91%

4. АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ

Ресурсите на Болницата по определени медицински технологии се превръщат в болнични услуги, предназначени за подобряване здравето на лекуваните пациенти. В процеса на това преобразуване част от ресурсите се изразходват. Несъвършенството на измерителите на ресурсите и на тяхното изразходване позволява измерването само на част от тях. Например невъзможно е измерването на разхода на интелектуални ресурси (знания, квалификация и пр.), на морални ресурси (топлота, съчувствие, милосърдие и пр.) В икономически план изразходването на материални и финансови ресурси се дефинира като разходи.

Разходите представляват намаляване на стопанската полза (изгода) за Лечебното заведение или увеличаване на пасивите. Това от своя страна води до намаляване на собствения капитал. От друга страна увеличаването на определени видове разходи е свързано с повишаване качеството на здравната услуга и ефективността на Лечебното заведение.

А	СТРУКТУРА НА РАЗХОДИТЕ	2016 (хил. лв.)	2015 (хил.лв.)	УВЕЛИЧЕНИЕ	
				(хил.лв.)	(%)
I.	Разходи по икономически елементи	14167	14739	-572	-3.88
1.	Разходи за материали	4574	4913	-339	-6.90
1.1.	Медикаменти	1686	1808	-122	-6.75
1.2.	Мед.изделия и консумативи	1481	1670	-189	-11.32
1.3	Горива и смазочни материали	48	57	-9	-15.79
1.4.	Резервни части	74	40	34	85.00
1.5.	Инструменти	3	2	1	50.00
1.6.	Работно облекло и постел.	18	25	-7	-28.0
1.7.	Ел. енергия	166	198	-32	-16.16
1.8.	Вода	118	102	16	-15.69
1.9.	Офис материали и консумативи	59	59	0	0
1.10	Природен газ	153	201	-48	-23.88
1.11	Храна за пациенти и персонал	474	518	-44	-8.49
1.12	Други материали	294	233	61	26.18
2.	Разходи за външни услуги	656	654	2	0.31
2.1.	Подизпълнители		-	-	-
2.2.	Наеми	15	20	-5	-33.33
2.3.	Нает транспорт	14	21	-7	-33.33
2.4.	Ремонти	4	12	-8	-66.67
2.5.	Реклама				
2.6.	Съобщителни услуги	29	31	-2	-6.45
2.7.	Квалификация и преквалификация	9	15	-6	-40.0
2.8.	Консултантски и други договори	25	22	3	13.64
2.9.	Застраховки	22	11	11	100.0
2.10	Пране	149	176	-27	-15.34
2.11	Рентгенови и радиологични услуги	2	2	0	0
2.12	Данъци и такси	16	0	16	100.
2.13	Охрана	2	2	-	-
2.14	Абонаменти	169	157	12	7.64
2.15	Събиране и транспорт на медицински	51	53	-2	-3.77

	отпадъци				
2.16	Транспорт хемодиализа	12	7	5	71.4
2.17	Медицински услуги	55	51	4	7.84
2.18	Други външни услуги	60	65	-5	-7.69
3.	Разходи за амортизации	442	425	17	4.00
4.	Разходи за възнаграждения	7115	7188	-73	-1.02
5.	Разходи за осигуровки	1281	1288	-7	-0.54
6.	Други разходи	99	271	-172	-63.47
II.	Суми с корективен характер	3	3	0	0
III.	Финансови разходи	3	3	0	0
IV.	Извънредни разходи		0	0	
ОБЩО РАЗХОДИ		14173	14745	-572	-3.86
V	Разходи за данъци	-82	-59	-23	-39.9
ВСИЧКО		14091	14686	-595	-4.10

Структуриране на разходите :

Б. РАЗХОДИ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ (дялово съотношение)		2016		2015	
		(хил.лв.)	(%)	(хил.лв.)	(%)
Разходи по икономически елементи-ОБЩО		14 170	100.00	14 739	100.00
1.	Разходи за материали	4574	32.28	4913	33.81
2.	Разходи за външни услуги	656	4.64	654	4.28
3.	Разходи за амортизации	442	3.13	425	4.59
4.	Разходи за възнаграждения	7115	50.21	7188	48.23
5.	Разходи за осигуровки	1281	9.04	1288	8.46
6.	Други разходи	99	0.70	271	0.62

В. СТОЙНОСТНИ ПОКАЗАТЕЛИ	2016 г.	2015г.	ИЗМЕНЕНИЕ		
			(лв.)	(%)	
1.	Стойност на 1-леглоден	132.95	116.42	16.53	14.20
2.	Стойност на 1-лекарстводен	15.82	16.04	-0.22	-1.37
3.	Стойност на 1-ден мед.конс.	13.90	16.42	-2.52	-15.35
4.	Стойност на 1-храноден	3.06	3.23	-0.17	-5.26
5.	Стойност на р-ди за персонал и осигуровки на ден	78.79	65.55	13.24	0.20

Разходите за ремонти на сградния фонд са предпоставка за подобряване условията на болнично лечение и постигане на по-висока степен на стабилност на пазара на медицински услуги. През 2016г. се извърши основен ремонт на Клинична лаборатория, СМР на обекти които бяха напълно реновирани „Асансьор № 1 – блок 1”, Асансьор пътнически – блок-3”, „Асансьор товарен блок-4” и „Главно разпределително табло”.

Средно списъчният брой на персонала на „МБАЛ-Търговище” АД през 2016 г. е 591.59 бр. Отчетената средна месечна работна заплата на персонала на „МБАЛ-Търговище” АД за 2016 г. е в размер на 943.55 лв., разпределени по категории както следва : Висш медицински персонал: 1564.02 лв., Полувисш и среден медицински персонал - 906.84 лв., Друг персонал – 644.36 лв.

Членовете на Съвета на директорите са получили възнаграждения в общ размер : 91 429 /Деветдесет и една хил.четирисотин двадесет и девет / лв.

Одитиращата компания е получила годишен хонорар в размер на 8400 / осем хиляди и четиристотин / лв. в т.ч. ДДС.

5. АНАЛИЗ НА ПРИХОДИТЕ

Приходите представляват нарастване на стойността на стопанската изгода (полза) на Лечебното заведение под формата на увеличение на активи (въвеждане и подобряване) или намаление на пасиви, което води до нарастване на собствения капитал.

Общата оценка на приходите се заключава в изследване на динамиката и структурата им.

А. ПРИХОДИ (ДИНАМИКА)		2016	2015	УВЕЛИЧЕНИЕ	
				(ЛВ.)	(%)
I.	Нетни приходи	11 888 132	12 623 173	-723 041	-5.71
1.	По договор с НЗОК	10 965 518	11 666 832	-701 314	-6.01
1.1.	КП	8 965 848	9 791 543	-825 695	-8.43
1.2.	Ендопротези	215 550	182 890	32 660	17.85
1.3.	ВСД, МДД	17 773	19 367	-1594	-8.23
1.4.	Хемодиализа	1 336 752	1 281 024	55 728	4.35
1.5.	ОАРИЛ	420 595	392 008	28 587	7.29
1.6.	Лечение на неосигурен	9 000	6 585	2 415	36.67
2.	Потребителска такса	134 450	129 131	5 319	4.12
3.	Платени услуги граждани	514 941	495 619	19 322	3.90
3.1.	Хоспитализации	14 477	12 168	2 309	18.98
3.2.	ВСД	49 190	43 520	5 670	0.13
3.3.	Медицински изделия	415 948	402 852	13 096	3.25
3.4.	МДД	19 118	14 893	4 225	28.37
3.5.	Специализирани прегледи/ консултации и др.	16 208	22 186	-5 978	-26.94
4.	Платени услуги фирми	19 245	18 900	345	1.83
4.1.	Хоспитализации	0	2 536	0	0
4.2.	ВСД	660	780	-120	-15.38
4.3.	МДД	18 193	14 642	3 551	24.25
4.4.	Специализирани прегледи/ консултации и др.	392	942	-550	-58.39
5.	Наеми	52 234	51 896	338	0.65
6.	Други	201 744	260 795	-59 051	-22.64

II.	Приходи от финансираня	1 556 447	1 629 233	-72 786	-4.47
1.	Правителството	1 522 082	1 594 097	-72 015	-4.52
1.1.	МЗ	1 522 082	1 548 140	-72 015	-4.52
1.1.1.	Централна доставка лекарствени продукти	2 519	18 486	-15 967	-86.37
1.1.2.	Централна доставка консумативи	77 713	76 516	1 197	1.56
1.1.3.	Методика за финансиране	1 399 266	1 387 345	11 921	0.86
1.1.3.1.	ТЕЛК	71 302	69 674	1 628	2.34
1.1.3.2.	Спешна помощ	327 272	139 286	187 986	235
1.1.3.3.	Психиатрично отделение	1 000 692	1 178 385	-177 693	-15.08
1.1.3.4.	Други	-	-		
1.1.4.	Допълнително финансиране				
1.1.5.	Финансиране на ДА	42 584	83 321	-40 737	-48.89
1.2.1.	Друго правит. Финансиране		45 957	0	0
2.	Друго финансиране (помощи и дарения)	34 365	35 136	-771	-2.19
2.1.	Текущо финансиране	17 742	19 490	-1 748	-8.97
2.1.1.	Дарения лекарства и конс.				
2.1.2.	Други				
2.2.	Финансиране на ДА	16 623	15 646	977	6.24
III.	Финансови приходи	25 037	34 150	-10 113	-29.61
IV.	Извънредни приходи				
ВСИЧКО ПРИХОДИ (I+II+III+IV)		13 469 616	14 286 556	-816 940	-5.72

През отчетния период са реализирани приходи в размер на 13 470 хил. лв., което е по - малко в сравнение с 2015 г. с 817 хил. лв. или -5.72 %.

Б.	ПРИХОДИ (СТРУКТУРА)	2016		2015	
		(лв.)	Отн. дял	(лв.)	Отн. дял
I.	Нетни приходи	11 888 132	88.26	12 623 173	88.36
1.	По договор с НЗОК	10 965 518	81.41	11 666 832	81.66
2.	Потребителска такса	134 450	0.90	129 131	0.90
3.	Платени услуги граждани	514 941	3.82	495 619	3.47
4.	Платени услуги фирми	19 245	0.24	18 900	0.13
5.	Наеми	52 234	0.39	51 896	0.37
6.	Други	201 744	1.50	260 795	1.83
II.	Приходи от финансираня	1 556 447	11.55	1 629 233	11.40
1.	Правителството	1 522 082	11.30	1 594 097	11.16
1.1.	МЗ	1 522 082	11.30	1 548 140	10.83
1.2.	Друго правит. финансиране -в т.ч. по прогр. за вр.заетост)			45 957	0.32
2.	Друго финансиране (помощи и дарения)	34 365	0.25	35 136	0.24
III.	Финансови приходи	25 037	0.19	34 150	0.24
IV.	Извънредни приходи				
ВСИЧКО ПРИХОДИ (I+II+III+IV)		13 469 616	100	14 286 556	100

6. АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА КАПИТАЛА

Мярка : х.лв.

	Показатели	2016 (стойност)	2015 (стойност)	Разлика (стойност)	Разл. (%)
1	Финансов резултат	-621	-400	-221	-55.03 %
2	Собствен капитал	4538	5159	-621	-12.10 %
3	Обща сума на активите	9571	9077	494	5.5 %
4	Възвращаемост на собствения капитал (1/2)	-13.68 %	-7.75 %	-5.93%	-76.6 %
5	Възвращаемост на общия капиталов ресурс (1/3)	-6.48%	-4.40%	-2,08%	- 47.3%

Конкурентноспособността на „МБАЛ-Търговище” АД на пазара на здравните услуги се определя от следните фактори:

1. Възможността за достъп до пазара на нови доставчици;
2. Степента на информираност на Лечебното заведение и на пациентите;
3. Гъвкавост на Лечебното заведение и реакция на пазарните колебания;
4. Поведението на пациентите , тяхната чувствителност към цените, рекламата и др.;
5. Високото качество на произвежданите и предлаганите здравни услуги(продукти)
6. Създаденият имидж на здравния продукт и на Лечебното заведение;
7. Кадровият потенциал на Лечебното заведение , квалификацията на медицинския персонал и кадровото осигуряване;
9. Срокът и надеждността на изпълнение на здравните услуги;
10. Броя на обслужените пациенти;
11. Пазарният дял на Лечебното заведение;
12. Обемът инвестиции;
13. Техническото равнище на използваната апаратура;
14. Равнището на прилаганите технологии и методи на диагностициране, лечение и рехабилитация .
15. Предлаганият комплекс от здравни услуги с оглед комплексно обслужване на пациентите от лечебното заведение;
16. Условието в Лечебното заведение, работна среда етичните норми на поведение и културата на обслужване;
17. Квалификация на мениджърския екип;

Върху конкурентноспособността на „МБАЛ-Търговище” АД оказват влияние различни фактори, но решаващо значение сред тях има качеството на предлаганите здравни услуги, тяхната цена и сроковете на изпълнение.

Отчетът за дейността на дружеството през 2016 г като достигнат обем извършени мед.услуги, финансово състояние и финансов резултат е база за определяне на управленски цели за следващата 2017 г

Степента на реализиране на планираната стопанска политика на дружеството и управленските намерения на Съвета на директорите ще определя линията на пазарно поведение на "МБАЛ-Т-ще" АД през 2017 година.

V. НАСОКИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2017 г.

Бъдещи стратегии и действия на Съвета на Директорите на „МБАЛ-Търговище” АД през 2017 г.

1. Маркетингова стратегия .

- Ориентация на пациентите
- Качество на здравните услуги
- Имидж
- Реклама и връзки с обществеността
- Програмно оформление на услугата, както и (ценова)политика.

2. Кадрова стратегия

- Насоки на болничното ръководство по отношение на избора на сътрудници
- Политика на образование и усъвършенстване
- Политика на оптимално натоварване на персонала
- Политика на възнаграждаване

3. Финансова стратегия

- Изработена е програма за подобряване на финансовото състояние на лечебното заведение за постигане на устойчиво развитие на дружеството, която ще бъде предложена и разгледана на извънредно събрание на акционерите.
- Инвестиционна политика

Преустройство , реконструкция и модернизация , както и частични ремонти на отделения, чрез които ще се подобри качеството на здравните услуги :

Намаляване на разходите за събиране и транспортиране на биологични отпадъци чрез закупуване на :

- Автоклавна машина за обезвреждане на биологични отпадъци

- Оптимално използване на ресурсите на Лечебното заведение.
  - Създаване на система на обвързаност и зависимост на приходи, доходи и финансов резултат по структурни звена.
- ### 4. Стратегия за сътрудничество с други институции в сферата на здравеопазването и социалните грижи
- ### 5. Засилено сътрудничество с учреждения, съюзи, неправителствени организации.

През 2017 г Съветът на Директорите на „МБАЛ-Търговище” АД ще работи за подобряване на качеството , повишаване ефективността на здравните услуги и успешното развитие на Лечебното заведение.

VI.ИНФОРМАЦИЯ ПО ЗППЦК

„МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ“ АД попада в обхвата на §1д от ДР на Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и има задължението за разкриване на информация по реда на същия закон. Акциите на дружеството не се търгуват на регулиран пазар, поради което за дружеството не е приложим Кодексът за добро корпоративно управление и ръководството не е задължено и не представя декларация за корпоративно управление по чл.100н, ал.7 от ЗППЦК със съдържанието по чл.100н, ал.8 от ЗППЦК.

Приходите на „МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ АД“ през 2016 година са 13 470 х.лв. и са формирани от:

1. Предоставяне на медицински услуги, като техният дял спрямо общите приходи е най-голям – 12 899 х.лв. и представляват – 95.76%
2. Приходи от финансираня и дарения за лекарствени продукти, медицински консумативи и дълготрайни активи - 157 х.лв. и представляват – 1.16% от ОП
3. Наеми – 52 х.лв – представляват – 0.39 % от общите приходи
4. Други приходи като: фактуриране на разходите за кръв,потребителска такса, префактуриране на разходите на наемателите,транспорт, събиране вр.съхран.и транспор.на медиц.отпадъци и др.дребни приходи – 310 х.лв - 2.30 % от общите приходи
5. Продажба на излишна ел.енергия от произведена и неконсумирана в лечебното заведение - 27 х.лв. и представлява – 0.20 % от ОП
6. Финансови приходи - 25 х.лв - 0,19 % от ОП

Приходите на „МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ“ АД са формирани предимно от вътрешен пазар, като една съвсем малка част от приходите от медицински услуги и по-точно извършените клинични проучвания са формирани на външен пазар - 65 х.лв. и представляват 0.5% от тези приходи.

Най-големия дял в приходите от медицински услуги са от РЗОК гр. Търговище – 10 666 х.лв. или 79.33% от общите приходи и са извършени на основание допълнителни споразумения по видове медицински дейности към сключен основен договор № 250327 от 23.02.2015 г.

По сключен договор с МЗ № РД-12-110/11.04.2016 г и на основание Методиката за субсидиране на лечебните заведения за предоставяне на медицински услуги през 2016 г , лечебното заведение е формирало приходи в размер на 1 399 х.лв, представляващи – 10.40% от общите приходи.

Всички разходи по икономически елементи формират приходите за предоставяне на медицински и други услуги, както и производството и продажбата на ел.енергия.

Най-големия разход за да се формират тези приходи е за възнагражденията на квалифицирания медицински и друг персонал – 7115 х.лв. и представлява 50.21% от общите разходи и формират 52.92 % от тези приходи.

Разхода на материали е втория по-големина елемент – 4 574 х.лв. и представлява 32.28 % от разходите по икономически елементи, а с 34.02 % участва във формирането на приходите . Доставчиците са избрани чрез обществени поръчки по ЗОП. През 2016 г. най-големия стойностен дял от 10.36 % /база разходи за материали/ е на фирмата доставчик за храна на пациенти и персонал „Фуудс енд кетъринг“ ЕООД – гр.Търговище по сключен договор от 2015 г и действащ до 31.07.2016 г. Нов договор от 01.08.2016 г.

Третият по големина елемент в разходите са разходите за осигуровки на персонала в размер на 1 281 х.лв. – 9.04 % от общите разходи и формират 9.51 % от общите приходи. На основание КСО начислените осигуровки се превеждат в НОИ.

Разходите за външни услуги включват поддръжка , абонамент, актуализации софтуер, на цялата медицинска техника и апаратура,пране, събиране и транспортиране на мед.отпадъци, данъци, такси, застраховки, медицински договори, трансп.и всички необходими за

дейността услуги. Техният дял спрямо разходи по икон.елементи е 4.64 % и участват в приходите с 4.87 %

За извършване на дейността е необходима медицинска техника, апаратура и др.дълготрайни активи, като тяхната част се пренася в разходите със начислените през годината амортизации и по-точно 442 х.лв, представляващи 3.13 % от разходите по икон.елементи и участват с 3.28 % в приходите.

Други разходи: включват командировки, глоби , неустойки, съдебни такси, представителни и всички др.неупоменати разходи в размер на 99 х.лв – 0.70 % от разходите по икон.елементи и участват с 0.73 % в приходите.

През 2016 г. сключените съществени сделки са:

- Сключен договор за осъществяване на медицински услуги с РЗОК
- Сключен договор с МЗ на основание Методика за субсидиране на лечебните заведения
- По закона на ЗОП всички сключени договори за доставки на материали, за външни услуги и всички необходими за извършване на стопанската дейност.

За отчетния период 2016 година „МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ” АД няма сключени сделки, нито предложение за сключване на такива сделки със свързани лица или дъщерни дружества, както и сделки, които са извън обичайната ни дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия като сме страна емитиент или лице по параграф 1 д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК .

Нямаме събития и показатели с необичаен характер имащи съществено влияние върху дейността ни и реализираните от нас приходи и извършени разходи през текущата година.

Нямаме сделки водени извънбалансово.

Мажоритарен собственик на дружеството е държавата, представлявана от Министерство на здравеопазването. За отчетния период дружеството е получило от Министерството субсидии и финансираня в размер на 1 522 хил.лева.

„МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ,, АД има дялово участие в капитала на ДКЦ „СВ. ИВАН РИЛСКИ” ООД в размер на: 2 500 лв., представляващи 49% от капитала на дружеството. През 2016 година „МБАЛ-ТЪРГОВИЩЕ,, АД е получило от ДКЦ „СВ. ИВАН РИЛСКИ” ООД услуги свързани с обслужване на трудовата медицина в размер на 3 /три/ хиляди лева и е предоставило услуги за наем помещения в размер на 45 хил.лева.

Нямаме сключени договори за заеми, в качеството им на заемополучател, нито за предоставяне на гаранции и поемане на задължения.

Нямаме сключени договори в качеството на заемодател за заем или предоставяне на гаранции от всякакъв вид , в това число на свързани лица.

През отчетния период не сме изразходвали средства за емисии за ценни книжа.

Не сме публикували предварителни прогнози свързани с финансовия резултат отчетен във финансовия отчет през текущата година.

Изработена е програма за подобряване на финансовото състояние на лечебното заведение за постигане на устойчиво развитие на дружеството,която ще бъде предложена и разгледана на извънредно събрание на акционерите.

Не разполагаме с необходимите финансови средства за осъществяването на инвестиционните ни намерения.

Чрез прилагането на една целесъобразна за нас система за ФУК, включваща политики и процедури въведени от ръководството на лечебното заведение се гарантира, че процесите по управлението и изразходването на средствата са еднозначно регламентирани, прилагани и контролирани:

- Въведени процедури по извършване на финансово-счетоводната дейност, процедури за предварителен контрол преди поемане на задълженията и извършване на разходи;

- Въведена система за двоен подпис при валидиране на всяко искане за поемане на задължение и извършване на разход;
- Разпределение на отговорностите по гарантиране на финансовата дисциплина;
- Прозрачност и проследимост на решенията и действията, свързани с изразходването на средствата;
- Ангажираност на целия колектив

В създадената и утвърдена от Изпълнителен директор на лечебното заведение, Стратегия за управление на риска са идентифицирани следните рискове:

1. Ценови риск – рискът от значително покачване цените на основни материали, енергийни ресурси, лекарства и др.
2. Икономически риск – неактуализиране на цените на клинични пътеки, процедури и др.
3. Риск от човешки ресурс – дефицит от медицински кадри и текучество

Към Стратегията е създадена процедура за управление на риска характеризираща се със следните елементи:

1. Определяне на риска;
2. Анализ и оценка на риска;
3. Решения за контролиране на риска;
4. Мониторинг на процеса по управление на риска

Няма настъпили промени в основните принципи за управление като страна емитиент или лице по параграф 1 д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК и на групата предприятия в която попадаме по смисъла на Закона за счетоводството пред отчетния период.

Не са извършване промени в съвета на директорите като управителен орган през текущата 2016 година.

През отчетния период съвета на директорите е получил парични възнаграждения в размер на 91 429 лв. През този период не са получавали непарични възнаграждения.

Нямаме разсрочени възнаграждения възникнали през годината ли дължащи се към по-късен период.

През 2016 г нямаме дължими суми за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Членовете на Съвета на директорите и членовете на висшия ръководен състав на лечебното заведение не притежават акции от капитала на дружеството ни.

Нямаме договорености след отчетния период в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

За отчетния период и към момента нямаме висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания като страна емитиент, съответно лице по параграф 1 д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал, или общата стойност на задълженията или вземанията по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения капитал.

СЪВЕТ НА ДИРЕКТОРИТЕ
НА "МБАЛ – ТЪРГОВИЩЕ" АД:

.....
 Д-р Иван Христов Славчев /
 .....
 Д-р Явор Димитров Александров /
 .....
 Д-р Иван Василев Светулков /

